

[Nina Andersen.]

vendelser alene i institutionen i København, foruden det antal af personlige henvendelser, der er rundt omkring i filialerne.

Fra arbejdet skal jeg nævne nogle enkelte opgaver, af hvilke man vil kunne forstå, hvilket vidtgående arbejde der må udføres i alle disse sager. Der er arbejdet med anbringelse af gravide kvinder inden fødslen og af spædbørn efter fødslen; der er ydelsen af børneudstyr, der jo er steget stærkt; der er arbejdet med at sende mødre og børn på rekreation, og der er en række nye opgaver, som er kommet, efter at der stilles et konstant rådighedsbeløb til disposition for institutionerne, et beløb, som anvendes på en række forskellige områder lige fra hjælp til uddannelse til hjælp til en kjole.

I 1945 udsendte indenrigsministeriet et cirkulære, hvorefter alle fødselsanmeldelser vedrørende børn født udenfor ægteskab skal indsendes til mødrehjælpsinstitutionerne. Det har ført med sig, at den institution, jeg her taler om, kommer i forbindelse med næsten 100 pct. af de ugifte mødre, og det er klart, at der dermed rejser sig en række nye problemer og en række muligheder for at hjælpe de pågældende kvinder. Mælkehjælpen, som er gennemført, medfører, at man f. eks. i København er i forbindelse med 85 pct. af alle fødende kvinder.

Dertil kommer så to sæt af meget vigtige opgaver. Det ene findes i det, vi populært kalder svangerskabsloven, hvorefter alle kvinder, der søger svangerskabsafbrydelse, skal henvende sig til en mødrehjælpsinstitution for at få oplysninger om, hvilke virkninger en svangerskabsafbrydelse kan have, samt om de hjælpeforanstaltninger, der er til rådighed. Dette er yderligere understreget, efter at svangerskabshygiejneloven af december 1945 er gennemført. Den periode, der er forløbet siden 1939, viser en vældig stigning i antallet af kvinder, der henvender sig for at få svangerskabsafbrydelse, nemlig fra 224 om året til 3 379. Der er yderligere to ting, som det er værd at lægge mærke til i denne forbindelse, for det første, at det i de første år navnlig var ugifte kvinder, der henvendte sig, medens nu $\frac{2}{3}$ af de kvinder, der henvender sig om svangerskabsafbrydelse, er gifte kvinder. Dertil kommer, at der også er sket en forrykning i aldersgrupperne, idet svangerskabsafbrydelse, som tidligere var de unge ugifte kvinders problem, nu er de lidt ældre, gifte kvinders problem. Jeg behøver ikke at sige, at navnlig disse sager kræver et meget indgående arbejde. Det drejer sig ikke alene om en lægeundersøgelse, det er også et spørgsmål om den

rent menneskelige hjælp, man kan yde kvinder, der er kommet i en så ulykkelig situation, at de synes, den eneste udvej for at fortsætte tilværelsen er at få foretaget en svangerskabsafbrydelse.

Det andet sæt af opgaver, som også er vokset stærkt, er adoptionssagerne. Hovedparten af adoptionssagerne ligger efterhånden i mødrehjælpsinstitutionerne, og også her må der gøres et meget dybtgående arbejde. Man må undersøge både barnets og adoptivhjemmets forhold, og det er ofte nødvendigt at have plads på et børnehjem til rådighed i den tid, der går, indtil adoptionssagen kan bringes i orden.

I den periode, da dette meget omfattende arbejde har fundet sted, har mødrehjælpsinstitutionen for Københavns vedkommende haft til huse i en privat beboelsesejendom, hvor et stadigt stigende antal af lejlighederne er blevet stillet til rådighed; det drejer sig nu om 9 lejligheder. I den tid, da mødrehjælpsinstitutionen har haft disse 9 lejligheder, er antallet af ansatte steget fra 45 til 116, og man vil forstå, hvilke utålelige arbejdsforhold der er for personalet derude. Da forvaltningskommissionen fornylig var ude for at undersøge forholdene, udtalte man, at de lokalemæssige rammer i virkeligheden allerede er sprængt, idet adskillige af de lokaler, som er inddraget til kontorbrug, må anses for aldeles uegnede dertil, ligesom der i en række kontorer er anbragt flere personer, end det er hensigtsmæssigt af hensyn til arbejdets udførelse, lysforhold o. s. v., o. s. v.

Man har her i høj grad set på personalets vilkår, og det er rimeligt og rigtigt, men der er en anden side af sagen; det er de tusinder af kvinder, som kommer til institutionen, kvinder, som er i en ulykkelig situation, som ofte er oprevne, og som man må byde at skulle vente, at skulle vente længe og under utilfredsstillende forhold; meget ofte er man ikke i stand til at yde den diskretion ved behandlingen af sagerne, som man gerne ville.

Det er klart, at disse ting lagt sammen hindrer, at arbejdet kan udføres så godt, som personalet og, jeg tør måske sige det, også mødrehjælpsinstitutionens bestyrelse gerne ser det udført. Ganske naturligt har man søgt udveje for at skaffe bedre vilkår. I 1943 begyndte man at udarbejde planer til en egen administrationsbygning og fik samme år af Københavns kommune stillet en egnet grund til rådighed. Planerne for byggeriet blev udarbejdet og indsendt til de pågældende ministerier, men i 1947 fik vi afslag på grund af materialesituationen.